Rok XX. Nr. 8.

DZIENNIK URZĘDOWY

c. k. Rady szkolnej krajowej w Galicyi.

Redagowany w c. k. Radzie szkolnej krajowej.

Wydany dnia 28. czerwca 1916.

L. 11.356/IV.

Okólnik

c. k. Rady szkolnej krajowej do Dyrekcyi wszystkich szkól średnich, seminaryów nauczycielskich, liceów żeńskich, szkól i akademii handlowych, szkól przemysłowych i fachowych, w sprawie odznaczenia uczniów odznakami honorowemi Stowarzyszenia »Czerwonego Krzyża«.

C. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty reskryptem z 25. maja 1916 L. 10.045 oznajmiło, co następuje:

Prezydyum Związku Kierownictwa austryackiego „Stowarzyszenia Czerwonego Krzyża" podniosło myśl, aby udzielać odznaczeń uczniom i uczenicom szkół średnich i innych zakładów naukowych, którzy przez dobrowolną działalność na różnych polach działania austryackiego Stowarzyszenia Czerwonego Krzyża położyli rzeczywiste zasługi.

C. k. Ministerstwo uważa więc za właściwe, by co do takiej działalności podjętej w czasie wojny dla dobra powszechnego zaniechać wątpliwości, które zresztą stoją na przeszkodzie udzielaniu uczniom widocznych odznak, jakoby orderowych. Aby jednak wskutek odznaczenia uczniów, nie obniżyć znaczenia i wartości odznak honorowych Czerwo-

nego Krzyża, oraz aby uniknąć niepożądanych następstw dla zakładu, do którego należy uczeń mający być odznaczony, muszą — według przytoczonego reskryptu c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty — spełnione być następujące warunki:

1. do udziału w pracach Stowarzyszenia Czerwonego Krzyża uczeń musi mieć wyraźne upoważnienie rodziców albo ich zastępców, a Dyrekcya odnośnego zakładu musi być o tem zawiadomiona; natomiast nie może się to dziać bez zgody odpowiedzialnego nadzoru i władzy szkolnej;

2. spełnianie tych obowiązków musi być dobrowolne i bezpłatne;

3. postępy ucznia w nauce i zachowaniu się muszą być tego rodzaju, by można go bezpiecznie uważać za godnego odznaczenia publicznego.

Pod takimi warunkami zezwoliło c. k. Ministerstwo, by uczniów i uczenice szkół średnich i innych zakładów naukowych, którzy w związku z obecnie toczącą się wojną położyli na polu opieki wojennej niezwykłe zasługi, za poprzednią zgodą c. k. Rady szkolnej krajowej proponowano do odznaczenia odznakami honorowemi (medalami) Czerwonego Krzyża, oraz aby uczniowie ci mogli te odznaki publicznie nosić.

Czy istnieją te warunki i inne okoliczności służące do oceny wartości ucznia, mającego być odznaczonym, rozstrzyga c. k. Rada szkolna krajowa po wysłuchaniu opinii Grona nauczycielskiego odnośnego zakładu.

O powyższych postanowieniach zawiadomiło c. k. Ministerstwo Zarząd Związkowy austryackiego Stowarzyszenia Czerwonego Krzyża upraszając, by w przypadkach, jeśli zamierzałby wyjednać dla uczniów odznaki honorowe, postępowanie swoje stosował do postanowień niniejszego reskryptu.

O tem zawiadamia się Dyrekcye z uwagą, że jak z tego wynika, wnoszenie propozycyi służy jedynie organom Stowarzyszenia Czerwonego Krzyża, a nie Dyrekcyom szkolnym.

Z. c. k. Rady szkolnej krajowej.

W Białej, dnia 9. czerwca 1916.

W zastępstwie
Okęcki.

L. 11.269/IV.

Okólnik

c. k. Rady szkolnej krajowej do wszystkich Dyrekcyi c. k. gimnazyów, prywatnych gimnazyów męskich z prawem publiczności i c. k. szkół realnych, w sprawie dodatkowego przyjęcia uczniów powracających ze służby wojskowej do klasy odpowiadającej ich normalnemu tokowi nauki i egzaminów rocznych za rok szkolny 1915/16.

C. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty reskryptem z dnia 25. maja 1916 L. 14939 oznajmiło co następuje: W myśl reskryptów c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 17. września 1915 L. 26.857 (punkt I.) i z dnia 5. listopada 1915 L. 31.784, intymowanych tutejszymi reskryptami z dnia 27. września 1915 L. 20.985/IV i z dnia 11. listopada 1915 L. 26.286/IV, uczniowie publiczni i prawidłowo wpisani prywatyści szkół średnich (gimnazyów, gimnazyów realnych i szkół realnych) państwowych i prywatnych z prawem publiczności, którzy po otrzymaniu (normalnych lub ewentualnie wcześniejszych) świadectw rocznych lub też bez nich rozpoczęli w roku szkolnym 1914/15 czynną służbę w c. i k. armii lub w formacyach ochotniczych (jak w legionach polskich i t. p.), a którzy obecnie wskutek zwolnienia od dalszej służby lub z innych powodów powrócili ze służby wojskowej, mogą być w ciągu roku szkolnego 1915/16 dodatkowo przyjęci w poczet uczniów klasy bezpośrednio wyższej t. j. tej, do której uczęszczaliby, gdyby ich studya nie doznały przerwy a były pomyślne, i mogą w pozostałej części roku szkolnego uczęszczać do tej klasy i uzyskać świadectwo roczne.

Powyższe ulgi dla uczniów powracających z czynnej służby wojskowej rozszerza obecnie c. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty na liczne prośby w następujący sposób:

1. Zezwoliło, aby uczniowie wyżej oznaczonej kategoryi, którzy nie zostali zupełnie zwolnieni z czynnej służby wojskowej lecz otrzymali od swej władzy wojskowej tylko czasowy urlop, mogli w ciągu roku szkolnego 1915/16 być bezzwłocznie dodatkowo przyjęci w poczet uczniów publicznych klasy bezpośrednio wyższej, odpowiadającej normalnemu tokowi ich studyów, o ile mają możność podczas udzielonego im kilkutygodniowego urlopu aż do czasu powrotu do służby wojskowej faktycznie do szkoły uczęszczać. Uczniom tym należy na ich prośbę wydać poświadczenie, że w roku szkolnym 1915/16 są uczniami publicznymi odnośnej klasy.

W ten sposób zwłaszcza pospolitacy, urodzeni w roku 1898, którzy w roku szkolnym 1914/15 uczęszczali do klasy piątej i wstąpili do czynnej służby wojskowej w formacyi ochotniczej, z powodu jednak powołania do służby w pospolitem ruszeniu z bronią dają się dobrowolnie asenterować do wspólnego c. i k. wojska lub c. k. obrony krajowej, będą mogli być przyjęci na czas udzielonego im przez władzę wojskową kilkutygodniowego urlopu do szóstej klasy szkoły średniej i jako uczniowie publiczni klasy szóstej szkoły średniej w roku szkolnym 1915/16 uzyskają przewidziane w odnośnych reskryptach c. k. Ministerstwa obrony krajowej ulgi warunkowego prawa służby jednorocznej i wcześniejszego przypuszczenia do egzaminu uzupełniającego po myśli § 21. ustawy wojskowej.

2. C. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty zezwoliło również, aby uczniowie powracający czasowo z czynnej służby wojskowej, którzy za rok szkolny 1914/15 uzyskali pomyślne (normalne lub wcześniejsze) świadectwo roczne z klasy niższej niż przedostatnia, a po przyjęciu w roku szkolnym 1915/16 w poczet uczniów publicznych do klasy bezpośrednio wyższej okazali wystarczające przyswojenie sobie materyału naukowego tej klasy, mogli przed ponownem rozpoczęciem czynnej służby wojskowej być na swą prośbę przypuszczeni do egzaminu rocznego z materyału naukowego tej klasy.

Egzamin ten należy przeprowadzić na wzór egzaminu prywatnego.

W razie pomyślnego wyniku egzaminu należy tym uczniom wydać świadectwa roczne z danej klasy za rok szkolny 1915/16. Świadectwa te należy wydawać z powołaniem się na liczbę i datę przytoczonego na wstępie reskryptu ministeryalnego.

3. Do tego rodzaju egzaminów, przeprowadzanych na wzór egzaminów prywatnych, należy z końcem roku szkolnego 1915/16 i podczas feryi szkolnych przypuszczać także i tych uczniów, wracających z czynnej służby wojskowej czyto na stałe wskutek superarbitrowania lub t. p., czy za czasowym urlopem, którzy za rok szkolny 1914/15 uzyskali pomyślne świadectwo roczne z klasy niższej niż przedostatnia i jakkolwiek w roku 1915/16 nawet chwilowo nie uczęszczali do tej klasy, byli w możności przyswoić sobie w wystarczający sposób drogą nauki prywatnej materyał naukowy danej klasy.

Z uczniami powracającymi z czynnej służby wojskowej, którzy wstępując do niej nie uzyskali pomyślnego świadectwa rocznego za rok 1914/15 z klasy niższej aniżeli przedostatnia, mają się odbywać na ich prośbę egzamina roczne, które obejmą materyał naukowy klasy, do któ-

rej uczniowie ci w roku 1914/15 uczęszczali i klasy bezpośrednio wyższej, do której w roku szkolnym 1915/16 nie uczęszczali.

W tych przypadkach należy, jak to już w przytoczonym powyżej reskrypcie ministeryalnym z dnia 5. listopada 1915 L. 31.784 postanowiono, zaniechać wydawania świadectw rocznych za rok szkolny 1914/15.

Uczniowie, którzy otrzymają w ten sposób pomyślne świadectwa roczne za rok szkolny 1915/16, mogą w miarę jak im obowiązek służby wojskowej na to pozwoli, być przyjęci w roku 1916/17 do klasy bezpośrednio wyższej, odpowiadającej normalnemu tokowi ich studyów. Uczniom, którzy nie odpowiedzą wymogom tego egzaminu rocznego, należy wydać za rok 1915/16 niepomyślne świadectwo roczne.

Jeżeli jednak taki niepomyślny egzamin roczny (odbyty po myśli drugiego ustępu trzeciego punktu niniejszego rozporządzenia) obejmował także materyał naukowy roku szkolnego 1914/15, a wypadł za ten okres nauki pomyślnie, można uczniowi wydać pomyślne świadectwo roczne z danej klasy szkoły średniej za rok 1914/15.

4. Dla uczniów, którzy za rok szkolny 1914/15 uzyskali pomyślne świadectwo roczne z klasy przedostatniej szkoły średniej, a którzy z powodu pełnienia służby wojskowej nie mogli po myśli paragrafu czwartego reskryptu c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 17. września 1915 L. 26.857, intymowanego tutejszym reskryptem z dnia 27. września 1915 L. 20.985/IV, uczęszczać do ostatniej klasy szkoły średniej i zgłosić się do przyspieszonego egzaminu dojrzałości, ukażą się niebawem odpowiednie rozporządzenia wyjątkowe.

O tych postanowieniach uwiadomi się Dyrekcyę upoważniając ją do odbywania wyżej oznaczonych egzaminów we własnym zakresie urzędowania.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

W Białej, dnia 9. czerwca 1916.

W zastępstwie
Okęcki.

L. 11.690/IV.

O k ó l n i k

c. k. Rady szkolnej krajowej do wszystkich Dyrekcyi c. k. gimnazyów, prywatnych gimnazyów z prawem publiczności i c. k. szkół realnych w sprawie nowego formularza świadectw z egzaminów nadzwyczajnych.

C. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty reskryptem z 14. lutego 1916 L. 2.721 zauważyło, że w wielu przypadkach Dyrekcye gimnazyów (gim-

nazyów realnych) i szkół realnych wydają świadectwa z egzaminów nadzwyczajnych, odbywanych po myśli rozporządzenia c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z 6. kwietnia 1886 L. 3.340 (Dz. rozp. Min. Nr. 25. ustęp końcowy) w formie nieodpowiedniej.

C. k. Ministerstwo przepisało wskutek tego osobny formularz na ten cel i poleciło, by na przyszłość Dyrekcye gimnazyów (wszelkich kategoryi) i szkół realnych wydawały świadectwa z egzaminów nadzwyczajnych tylko na tych nowo przepisanych blankietach.

Blankiety te znajdują się na składzie i są do nabycia w ekonomacie c. k. Namiestnictwa we Lwowie i to w trzech rodzajach:

1. dla gimnazyów z polskim językiem wykładowym, liczba składu 53 h;

2. dla gimnazyów z ruskim językiem wykładowym, liczba składu 53 h;

3. dla szkół realnych, liczba składu 105 g.

Cena jednej libry (24 arkuszy) takich świadectw wynosi 2 korony.

Poleca się zatem Dyrekcyom, by bezwłocznie zaopatrzyły się w odpowiednią ilość przepisanych formularzy i na przyszłość nie wydawały świadectw z egzaminów nadzwyczajnych na żadnych innych blankietach a tem mniej na zwykłym papierze.

Postępy w poszczególnych przedmiotach okazane przy egzaminie nadzwyczajnym, należy po myśli reskryptu c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z 11. czerwca 1908 L. 26.651 (Dz. rozp. min. Nr. 37.) oznaczać zwykłemi notami bez jakichkolwiek dodatków.

Jeżeli komisyi egzaminacyjnej pozostawiono możność uwolnienia kandydata od egzaminu z tych przedmiotów, w których podczas uczęszczania do szkoły średniej uzyskał noty pomyślne, należy do świadectwa z egzaminu nadzwyczajnego wpisać te noty ze świadectwa rocznego, zaznaczając w protokole komisyi egzaminacyjnej, że ucznia uwolniono od egzaminu z tych przedmiotów.

Na świadectwie tej okoliczności uwidaczniać nie należy.

Wreszcie zwraca się Dyrekcyom z naciskiem uwagę na to, że po myśli rozporządzenia c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z 25. maja 1906 L. 18.646 należy stawiać przy egzaminach nadzwyczajnych dla specyalnego celu pod względem wiadomości i wiedzy kandydata te same wymagania, jak przy egzaminach eksternistów składających egzamin z materyału naukowego odnośnych klas, gdyż jakkolwiek świadectwa z egza-

minów nadzwyczajnych nie uprawniają do przejścia do klasy następnej, to przecież pod względem materyalnym posiadają tę samą wartość co świadectwa ukończenia odnośnej klasy szkoły średniej.

Jakiekolwiek ulgi, ze względu na cel egzaminu, są zatem przy egzaminach nadzwyczajnych niedopuszczalne.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

W Białej, dnia 9. czerwca 1916.

W zastępstwie
Okęcki.

L. 11.267/IV.

Okólnik

c. k. Rady szkolnej krajowej do Dyrekcyi wszystkich c. k. gimnazyów męskich z prawem publiczności, c. k. szkół realnych, c. k. seminaryów nauczycielskich męskich, szkół handlowych, przemysłowych i fachowych w sprawie nieprzypuszczania prywatystów do egzaminu uzupełniającego celem zyskania prawa służby jednorocznej.

Ponieważ okazało się, że publiczność a niejednokrotnie i Dyrekcye szkół średnich i innych zakładów pokrewnych okazują brak zrozumienia odnośnych przepisów wojskowych w sprawie uprawnień uczniów co do przypuszczenia do egzaminu uzupełniającego, poleciło c. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty, w porozumieniu z c. k. Ministerstwem obrony krajowej, reskryptem z 22. maja 1916 L. 15171, zwrócić uwagę Dyrekcyi na tę okoliczność, że po myśli § 21. 1., ustępu trzeciego ustawy wojskowej, tylko ci uczniowie mogą być przypuszczeni do egzaminu uzupełniającego celem uzyskania prawa służby jednorocznej, którzy jako uczniowie publiczni ukończyli pomyślnie sześć klas państwowej lub też posiadającej prawo publiczności szkoły średniej (gimnazyum, gimnazyum realnego, szkoły realnej), albo dwa pierwsze kursa seminaryum nauczycielskiego posiadającego prawo publiczności, lub też na podstawie regularnego uczęszczania do innego zakładu średniego mogą wykazać się równoważnem świadectwem szkolnem.

Po myśli tej ustawy nie mogą zatem być przypuszczeni do egzaminu uzupełniającego prywatyści tych samych zakładów, chociażby nawet byli wpisani do szkoły średniej.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

W Białej, dnia 9. czerwca 1916.

W zastępstwie
Okęcki.

L. 11268/IV.

Okólnik

c. k. Rady szkolnej krajowej do Dyrekcyi wszystkich c. k. gimnazyów, prywatnych gimnazyów męskich z prawem publiczności i c. k. szkół realnych w sprawie wydawania świadectw rocznych uczniom najwyższej klasy szkoły średniej, którzy złożyli wcześniejszy egzamin dojrzałości.

C. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty reskryptem z dnia 23. maja 1916 L. 14.912 rozstrzygnęło z powodu wielokrotnych zapytań, że nie należy wydawać świadectw rocznych z najwyższej klasy szkoły średniej abituryentom, którzy przystąpili do wcześniejszego egzaminu dojrzałości po myśli reskryptów c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 8. października 1914 L. 2.988/K. U. M. i z dnia 30. stycznia 1915 L. 279/K. U. M., intymowanych tutejszymi reskryptami z dnia 13. października 1914 L. 2030/IV i z dnia 26. lutego 1915 L. 3642/IV, względnie podanych ponownie do wiadomości Dyrekcyi tutejszym reskryptem z dnia 24. marca 1916 L. 6.283/IV, obejmującym wszystkie obowiązujące dotychczas postanowienia w sprawie wcześniejszych egzaminów dojrzałości.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

W Białej, dnia 9. czerwca 1916.

W zastępstwie
Okęcki.

L. 12.035/IV.

Okólnik

c. k. Rady szkolnej krajowej do Dyrekcyi wszystkich gimnazyów i szkół realnych w kraju, w sprawie uzupełnienia nauki w roku szkolnym 1916/17 w razie niemożności wyczerpania w bieżącym roku przepisanego materyału naukowego.

Wskutek stosunków wytworzonych wydarzeniami wojennemi natrafiła nauka szkolna w dobiegającym właśnie do kresu roku szkolnym na nadzwyczajne trudności, które niejednokrotnie będą zapewne stanowić przeszkodę w wyczerpaniu przepisanego materyału naukowego. Przypadki takie zdarzyć się mogą szczególnie w klasach połączonych, w których potrzeba było przerobić w ciągu jednego roku szkolnego

w skróceniu materyał naukowy dwu klas, wskutek czego c. k. Rada szkolna krajowa zwróciła już rozporządzeniem z 31. sierpnia 1915 L. 18.571/IV uwagę gron nauczycielskich na możliwość i potrzebę przełożenia pewnych części materyału naukowego z poszczególnych przedmiotów na następne lata.

Zbliżający się koniec roku szkolnego zniewala do poświęcenia tej sprawie szczególniejszej uwagi, aby zwłaszcza wobec nieuniknionych zmian nauczycieli przy przejściu uczniów do klasy wyższej, tudzież w przypadkach gdy pewien przedmiot w tym roku nie wyczerpany, nie jest objęty planem nauki w klasie następnej, zapobiedz szkodliwym lukom w przygotowaniu do dalszego postępu nauki lub w całokształcie wykształcenia ogólnego, które uczniowie na pewnym stopniu nauki osiągnąć powinni.

Z tego powodu Rada szkolna krajowa wzywa wszystkich nauczycieli, aby wykazując w rocznych sprawozdaniach gospodarzy klas przerobiony w klasie materyał naukowy, wymienili zwięźle przerobione jego działy z uwzględnieniem najważniejszych szczegółów, a nadto w danym razie wyszczególnili dokładnie te części materyału, których przerobić nie było można, które przeto muszą być przełożone do klasy następnej. Panów Dyrektorów zaś rzeczą będzie przy odbieraniu sprawozdań rocznych od gospodarzy klas na konferencyi zamykającej bieżący rok szkolny stwierdzić, czy wszyscy nauczyciele w każdej klasie do tego polecenia się zastosowali, a w przyszłym roku szkolnym dopilnować, aby przerobienie przełożonej części materyału naukowego poprzedziło przystąpienie do nauki przeznaczonej planem dla tej klasy, co też powinno być stwierdzone w sprawozdaniu gospodarza klasy za I. okres naukowy przyszłego roku szkolnego. Nadto przedkładając protokół konferencyi zamykającej bieżący rok szkolny, zechce Pan Dyrektor dołączyć do sprawozdania sumaryczne zestawienie wykazanych zaległości materyału naukowego w dwu egzemplarzach.

O ile pewien przedmiot w bieżącym roku szkolnym nie wyczerpany odpada w następnej klasie jako nienależący do normalnego planu nauki w tejże, jak to zachodzi w gimnazyach w geografii w klasie VI. historyi naturalnej w klasach II. i VI. w chemii i mineralogii w klasie IV. w gimnazyach realnych w geometryi wykreślnej w klasie VI. w historyi naturalnej w klasie II. w chemii i mineralogii w klasie IV. tudzież w chemii w klasie VII., w szkołach realnych zaś w historyi naturalnej w klasie II. w fizyce w klasie IV. i w chemii w klasie VI. zechce Dy-

rekcya sposób, w jaki należałoby w następnej klasie uzupełnić braki nauki w odnośnym przedmiocie, poddać pod obrady grona nauczycielskiego na konferencyi końcowej bieżącego roku szkolnego. Jeśli zadania tego nie będzie można przekazać nauczycielowi przedmiotu pokrewnego i wypadnie przeznaczyć na ten cel osobne godziny, należałoby dążyć do tego, aby uzyskać te godziny przez uszczuplenie czasu przeznaczonego na naukę innych przedmiotów. Gdyby to zaś było bezwarunkowo niemożliwe, będzie potrzeba dodać osobne godziny ponad ustanowiony planem wymiar tygodniowej nauki obowiązkowej. W każdym razie będzie rzeczą wskazaną ograniczyć możliwie ilość tych godzin, a w szkołach realnych zachować na względzie, by przy tej sposobności nie przekroczono w żaden sposób ustawowej granicy dla tygodniowej liczby godzin nauki w poszczególnych klasach.

Ponieważ będące w zwyczaju pozbywanie przez uczniów przy końcu roku książek szkolnych mogłoby w przypadkach zamierzonego uzupełnienia nauki w następnym roku stanowić pewną trudność, przeto należy w tych razach we właściwym czasie zabronić uczniom zbywania podręczników naukowych.

Ewentualna okoliczność, że nie można było w bieżącym roku szkolnym udzielać nauki pewnego przedmiotu dla braku fachowego nauczyciela, nie będzie wprawdzie przeszkodą do wydania uczniom świadectwa uzdolnienia do przejścia do klasy następnej, atoli należy naukę odnośnego przedmiotu uczynić dla tych uczniów obowiązkową w zimowem półroczu w klasie następnej w osobnych godzinach w myśl powyżej przytoczonych uwag z tem zastrzeżeniem, że co do klasyfikacyi z tego przedmiotu i co do wpływu jej na promocyę do klasy wyższej obowiązywać mają te same postanowienia, jakie odnoszą się do innych przedmiotów obowiązkowych (Halma-Schilling str. 232 uw. 3). Na świadectwach jak i w katalogach głównych za rok bieżący należy w tych przypadkach zaznaczyć, że przedmiotu odnośnego nie uczono, przedmiot ten ma być więc dla ucznia obowiązkowym w zimowem półroczu w klasie następnej. W razie przeniesienia się do innego zakładu będzie taki uczeń obowiązany poddać się w tym zakładzie przed klasyfikacyą osobnemu egzaminowi z tego przedmiotu, co należy zaznaczyć na świadectwie wydanem przy odejściu ucznia z zakładu w ciągu I. półrocza szkolnego 1916/17.

W przypadkach przełożenia przedmiotu obowiązkowego do klasy następnej powinno się materyał nauki starannie przebrać i ograniczyć do wiadomości najpotrzebniejszych, a szczegółowy rozkład nauki na po-

szczególne okresy konferencyjne, przygotowany przez nauczyciela tego przedmiotu, przedłożą Dyrekcye Radzie szkolnej krajowej jak najrychlej po rozpoczęciu roku szkolnego osobnem sprawozdaniem.

Wreszcie zauważa się, że obowiązkiem Dyrekcyi i Gron nauczycielskich tych wszystkich zakładów, w których powyższe zarządzenia znajdą zastosowanie, będzie dołożyć wszelkich starań, aby nauka od początku letniego półrocza 1916/17 weszła już na zupełnie normalne tory.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

W Białej dnia 9. czerwca 1916.

W zastępstwie
Okęcki.

L. 11.248/IV.

Okólnik

c. k. Rady szkolnej krajowej do Dyrekcyi wszystkich szkół średnich, c. k. seminaryów nauczycielskich, szkół i akademii handlowych, szkół przemysłowych i fachowych, w sprawie przestrzegania oszczędności w szkole.

C. k. Rada szkolna krajowa przypomina Dyrekcyom konieczność ścisłego przestrzegania wskazówek podanych w tutejszym reskrypcie z dnia 19. października 1915 L. 23.114/IV, w sprawie wprowadzenia jak najdalej idącej oszczędności w szkole.

1. W szczególności przypomina się ponownie z powodu układania wykazu podręczników, których się ma używać w zakładzie w najbliższym roku szkolnym, konieczność unikania zmian podręczników szkolnych bez nieodzownej potrzeby. Jakkolwiek bowiem i obecnie ukazują się nowe podręczniki i uzyskują tutejszą aprobatę, to przecież zaliczenie jakiegoś podręcznika w poczet książek dozwolonych do użytku w szkołach średnich nie oznacza zakazu używania podręcznika dawnego, lecz ma umożliwić nauczycielowi swobodny wybór podręcznika, stosownie do jego uznania i innych warunków.

Należy także i nadal kierować się wyrozumiałością w razie zauważonego braku podręcznika, zwłaszcza u uczniów mniej zamożnych.

2. Zarazem poleca się Dyrekcyom, aby z początkiem najbliższego roku szkolnego pouczyły uczniów o konieczności oszczędzania papieru, którego cena stale wzrasta, a zapasy się zmniejszają. Nauczyciele będą też zważali, by nie mnożyć niepotrzebnie ilości zeszytów i pozwolą uczniom, by o ile to w danych warunkach okaże się praktycznem, mieścili preparacye i ćwiczenia domowe nawet z zakresu różnych przedmiotów w jednym brulionie i starali się nabyte czy też sporządzone zeszyty wykorzystać zupełnie, szanując w ten sposób papier i oszczędzając rodzicom i opiekunom kosztów nabywania nowych zeszytów.

3. Także Rada szkolna krajowa powodować się będzie tymi samymi względami oszczędzania papieru i pracy ludzkiej i zamierza zaniechać osobnego przesyłania Dyrekcyom rozporządzeń, wyjąwszy sprawy terminowe lub wymagające pośpiechu, lecz ograniczać się przeważnie do zamieszczania rozporządzeń tylko w „Dzienniku urzędowym" c. k. Rady szkolnej krajowej. Z tego więc względu poleca się Dyrekcyom, aby z treścią każdego numeru „Dziennika" zapoznawała się dokładnie sama i dawała także członkom grona sposobność zapoznania się z nią, gdyż przeoczenie rozporządzeń ogłaszanych w „Dzienniku" a nie w osobnych odbitkach, w razie jakiejś nieprawidłowości w zakładzie nie będzie przyjęte w Radzie szkolnej krajowej jako okoliczność uniewinniająca.

4. Zwraca się także uwagę Dyrekcyi, że używanie do relacyi całego arkusza papieru potrzebne jest tylko w tych razach, gdy przedkłada lub przesyła się jakieś inne akta (załączniki), zresztą wystarczy pisać na półówkach arkuszy, co nawet zaprowadziło w swem urzędowaniu c. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty. Wskazanem jest także, odpowiadając czyto Radzie szkolnej krajowej czy innym władzom lub osobom, o ile otrzymane przez Dyrekcyę pismo nie jest nadal potrzebne dla aktów zakładowych, pisać w dalszym ciągu na tym samym akcie.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

W Białej, dnia 9. czerwca 1916.

W zastępstwie

Okęcki.

L. 1.895/III.

Okólnik

c. k. Rady szkolnej krajowej do wszystkich c. k. Rad szkolnych okręgowych, Dyrekcyi i Zarządów szkół ludowych pospolitych i wydziałowych w sprawie zbierania roślin leczniczych.

Towarzystwo dla popierania uprawy, zbierania i zbytu roślin lekarskich „Nasze Zioła" we Lwowie powierzyło obecnie organizacyę handlową tego działu produkcyi handlowej Syndykatowi ekonomicznemu we Lwowie, ul. Wałowa l. 2. jako instytucyi fachowej, co zapewnia należyty rozwój tej akcyi.

Ażeby jednak usiłowania Syndykatu powiodły się, a temsamem osiągnięto korzyści dla kraju i ludności, okazuje się potrzebne pozyskanie także nauczycielstwa dla tej sprawy, któreby zajęło się na miejscu rozszerzaniem akcyi i zachęcało młodzież szkolną do zbierania ziół leczniczych, a starszych do ich uprawy.

C. k. Rada szkolna krajowa zwraca uwagę na powyższą bardzo pożyteczną akcyę i zaleca c. k. Radom szkolnym okręgowym i nauczycielstwu szkół ludowych, aby — o ile na to warunki pozwalają, a stosunki miejscowe nadają się do popierania hodowli i zbierania ziół leczniczych — popierali wszczętą akcyę wedle możności i zachęcali ludność i młodzież szkolną w sposób właściwy, ewentualnie kierowali odnośnemi pracami.

Rozumie się samo przez się, że młodzież szkolna może wyzyskać dla tego zajęcia jedynie czas wakacyjny, względnie dni wolne od nauki i osiągnąć pewne korzyści materyalne za dostawione zioła.

Syndykat ekonomiczny kupuje zioła lecznicze wysuszone w każdej ilości, a po wszelkie informacye należy zwracać się wprost do niego pod podanym adresem.

Na razie byłoby właściwe, aby nauczycielstwo zechciało dla zebrania materyału statystycznego wypełnić podany niżej kwestyonaryusz i przesłać go jak najrychlej Syndykatowi.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

W Białej, dnia 9. czerwca 1916.

W zastępstwie
Okęcki.

Kwestyonaryusz.

Miejscowość: . . . .

Powiat: . . . .

Poczta: . . . .

Stacya kolejowa: . . . .

Imię i nazwisko: . . . .

Dokładny adres: . . . .

1. Które zioła lecznicze są w znacznej ilości w okolicy?

   a) które rosną dziko?

   b) które są w uprawie?

2. Czy w okolicy zajmowano się zbieraniem ziół leczniczych?

3. Czy Pan podejmie się pośrednictwa w zbiórce i wysyłce ziół leczniczych do nas?

4. Czy Pan życzy sobie:

   1. dostarczenia wskazówek do zbiórki i suszenia ziół?

   2. oferty cen za suszone zioła?

L. 4.971/III.

O k ó l n i k

c. k. Rady szkolnej krajowej do Dyrekcyi wszystkich szkół średnich, seminaryów nauczycielskich i c. k. Rad szkolnych okręgowych, w sprawie udziału młodzieży szkolnej w zbieraniu nasion traw rosnących dziko.

C. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty reskryptem z 25. maja 1916 L. 14.761, wskutek inicyatywy c. k. Ministerstwa rolnictwa, zauważyło, że uprawa nasion traw pastewnych jest w naszych gospodarstwach rolnych mało rozpowszechniona, wskutek czego zapotrzebowanie tych nasion pokrywano w czasach normalnych z zagranicy.

Ponieważ w bieżącym roku sprowadzanie nasion jest niemożliwe, wypada obecnie zwrócić szczególną uwagę na zbieranie nasion traw rosnących dziko.

W tym celu rozesłało c. k. Ministerstwo rolnictwa wszystkim krajowym Towarzystwom rolniczym publikacye c. k. stacyi kontrolnej nasion w Wiedniu p. t. „Einsammeln von Grassamen und Grassamenbau 1916“ i „Merkblatt betreffend das Einsammeln von Grassamen“ z wezwaniem do rozpoczęcia akcyi zdążającej do usunięcia obecnego braku nasion traw pastewnych.

Ponieważ przypuszczać należy, że Towarzystwa rolnicze zwrócą się do młodzieży szkolnej o współudział w tej akcyi pod kierownictwem względnie za wskazówką nauczycielstwa, dlatego poleca się Dyrekcyom i c. k. Radom szkolnym okręgowym, aby przy sposobności udziału w pracach rolnych młodzieży szkolnej, a szczególnie zbiórki płodów pastewnych zarządzonej tut. reskryptem z 14. maja 1916 L. 4.271/III. uwzględniano także zbiórkę nasion roślin trawiastych.

Dla tej pracy nadają się najbardziej ferye szkolne główne jako właściwe ze względu na dojrzewanie nasion.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

W Białej, dnia 6. czerwca 1916.

W zastępstwie
Okęcki.

Wiadomości osobiste.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty przyznał dr. Maksymilianowi Schoenettowi i Janowi Pliszewskiemu, profesorom akademii handlowej we Lwowie, VII. klasę rangi.

C. k. Rada szkolna krajowa zatwierdziła w zawodzie nauczycielskim, nadając im tytuł c. k. profesora, rzeczywistych nauczycieli dr. Joachima Reinholda w II. szkole realnej w Krakowie i Włodzimierza Sieleckiego w szkole realnej w Śniatynie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała Szczepana Grudniewicza zastępcą nauczyciela w c. k. gimnazyum w Brodach.

C. k. Rada szkolna krajowa wykonując uchwałę z roku 1914 zamianowała Kazimierza Kolmana nauczycielem 4-klasowej szkoły w Chełmku.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła w stan spoczynku:

Teklę Borowiecką nauczycielkę kierującą 6-klas. szkoły żeńskiej w Chrzanowie:

ks. Józefa Szewczyka nauczyciela religii rzym. kat. 6-klasowej szkoły męskiej w Brzesku:

Maryę Elektorowiczową nauczycielkę 5-klasowej szkoły męskiej w Kosowie:

Bogumiłę Szygowską nauczycielkę 4 klasowej szkoły w Szczurowej:

Konstancyę Kalitową nauczycielkę 4-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej połączonej z wydziałową im. św. Jadwigi w Rzeszowie;

Antoninę Krukierkową nauczycielkę 4-klasowej szkoły w Żurawicy:

Franciszka Zarudzkiego nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Żulicach:

Teklę Trembicką nauczycielkę 2-klasowej szkoły w Łopuszce wielkiej;

Włodzimierza Kaczorowskiego nauczyciela 1-klasowej szkoły w Sieteszy;

Maryę Liszkową nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Stroniu;

Paulinę Gardzielównę nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Sieklówce:

Stanisława Salika nauczyciela 1-klasowej szkoły w Zaszkowie.

Zmarli:

Mikołaj Bunt stały nauczyciel 1-klasowej szkoły w Dusanowie w okręgu przemyślańskim, zmarł dnia 3. kwietnia 1916 w niewoli rosyjskiej;

Helena Kluzowa tymczasowa nauczycielka 1-klasowej szkoły w Zalipiu w okręgu dąbrowskim, zmarła dnia 29. kwietnia b. r.

Anna Łebedowiczowa tymczasowa nauczycielka 2-klasowej szkoły w Baszni górnej w okręgu cieszanowskim, zmarła dnia 14. maja 1916 w 26. roku życia, a w 7. roku służby;

Antoni Malicki dyrektor 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej połączonej ze szkołą pospolitą w Jaśle, zmarł dnia 25. maja 1916 w 59. roku życia a w 37. roku służby;

Mieczysław Misiewicz stały nauczyciel kierujący 5-klasowej szkoły w Głogowie w okręgu rzeszowskim, zmarł dnia 1. czerwca b. r. w 52. roku życia a w 31. roku służby;

Józef Pitala stały nauczyciel 1-klasowej szkoły w Stróży w okręgu myślenickim, zmarł dnia 29. maja b. r. w 62. roku życia a w 31. roku służby;

Wilhelmina Różycka stała nauczycielka kierująca 4-klasowej szkoły żeńskiej im. św. Barbary w Nowym Sączu, zmarła dnia 15. maja b. r. w 60. roku życia a w 43. roku służby;

Kazimierz Szefel tymczasowy nauczyciel 2-klasowej szkoły w Jasienowie polnym w okręgu horodeńskim, zmarł 30. kwietnia 1916 w 27. roku życia a w 7. roku służby.

Organizacya szkół.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty nadał prawo publiczności:

reskryptem z 24. maja b. r. l. 14.997 prywatnemu gimnazyum realnemu w Zakopanem na rok szkolny 1916/17;

reskryptem z 28. maja b. r. l. 15.422 prywatnemu liceum żeńskiemu Heleny Kaplińskiej w Krakowie na lata szkolne 1915/16 do 1917/18 włącznie, oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 28. maja b. r. l. 15.631 prywatnemu gimnazyum realnemu żeńskiemu im. Wiktoryi Niedziałkowskiej we Lwowie na lata szkolne 1915/16 i 1916/17 oraz na rok 1916/17 także prawo odbycia egzaminu dojrzałości i wydania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 28. maja b. r. l. 15.635 klasom I., II., V., VI. i VII. drugiego prywatnego gimnazyum realnego żeńskiego w Tarnowie na rok szkolny 1915/16;

reskryptem z 6. czerwca b. r. l. 16.622 klasom II., III., IV., V. i VII. prywatnego gimnazyum realnego żeńskiego im. M. Konopnickiej w Samborze na rok szkolny 1915/16;

reskrytem z 6. czerwca b. r. l. 16.625 prywatnemu gimnazyum żeńskiemu w Stanisławowie na lata szkolne 1915/16 do 1917/18 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 7. czerwca b. r. 15.986 prywatnemu gimnazyum realnemu żeńskiemu i prywatnemu liceum żeńskiemu SS. Urszulanek w Kołomyi, tudzież prywatnemu gimnazyum realnemu żeńskiemu, prywatnemu reformowanemu gimnazyum realnemu żeńskiemu i liceum żeńskiemu utrzymywanym przez ten sam konwent w Stanisławowie, na lata szkolne 1915/16 do 1917/18 włącznie, jak również tym samym zakładom z wyjątkiem ograniczonemu obecnie na klasy niższe gimnazyum realnemu, prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 9. czerwca b. r. l. 17.220 prywatnemu gimnazyum realnemu w Chrzanowie na lata szkolne 1915/16 i 1916/17;

reskryptem z 9. czerwca b. r. l. 16.341 prywatnemu gimnazyum żeńskiemu Heleny Krzywkowej w Stryju na lata szkolne 1915/16 do 1917/18 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 9. czerwca b. r. l. 16.978 prywatnemu gimnazyum żeńskiemu dr. Józefa Lewickiego i dr. Maryi Lewickiej (przedtem Heleny Strażyńskiej) w Kra-

kowie na lata szkolne 1915/16 do 1917/18 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 9. czerwca b. r. l. 15.802 prywatnemu gimnazyum realnemu żeńskiemu SS. Urszulanek w Krakowie do roku szkolnego 1917/18 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 9. czerwca b. r. l. 15.232 prywatnemu gimnazyum realnemu Towarzystwa Szkoły ludowej w Białej na lata szkolne 1915/16 do 1917/18 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 9. czerwca b. r. l. 15.915 prywatnemu gimnazyum realnemu profesora Stanisława Jaworskiego w Krakowie do roku szkolnego 1916/17 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 9. czerwca b. r. l. 15.421 prywatnemu reformowanemu gimnazyum realnemu żeńskiemu Maryi Fränklówny we Lwowie na lata szkolne 1915/16 i 1916/17 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 10. czerwca b. r. l. 16.338 prywatnemu gimnazyum żeńskiemu im. król. Jadwigi w Krakowie na lata szkolne 1915/16 do 1917/18 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną;

reskryptem z 10. czerwca b. r. l. 16.344 prywatnemu gimnazyum żeńskiemu S. S. Urszulanek we Lwowie na lata szkolne 1915/16 do 1917/18 oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskryptem z 9. czerwca b. r. l. 15.423 rozszerzył nadane prywatnemu gimnazyum żeńskiemu „Towarzystwa szkoły gimnazyalnej żeńskiej“ w Krakowie prawo publiczności oraz prawo odbywania egzaminów dojrzałości i wydawania świadectw dojrzałości mających ważność publiczną, do roku szkolnego 1916/17.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskryptem z 7. czerwca b. r. l. 16.130 nadał prywatnemu seminaryum nauczycielskiemu żeńskiemu z polskim językiem wykładowym w Stryju, w myśl § 69. państwowej ustawy szkolnej z 14. maja 1869 Dz. p. p. Nr. 62 prawo publiczności począwszy od roku szkolnego 1915/16 na przeciąg trzech lat, t. j. do końca roku szkolnego 1917/18.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskryptem z 9. czerwca b. r. l. 14.785 nadał prywatnemu seminaryum nauczycielskiemu żeńskiemu Sebaldy Münnichowej w Krakowie prawo publiczności na lata szkolne 1915/16 do 1917/18.

JE. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskryptem z 15. czerwca b. r. l. 11.727 nadał prywatnemu seminaryum nauczycielskiemu żeńskiemu im. św. Hildegardy w Białej w myśl § 69. państwowej ustawy szkolnej z 14. maja 1869 Dz. p. p. Nr. 62 prawo publiczności na przeciąg trzech lat, to jest do końca roku szkolnego 1917/18.

L. 5264/III.

Ogłoszenie konkursu.

Na mocy upoważnienia Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 3. czerwca 1916 l. 10.026, c. k. Rada szkolna krajowa ogłasza niniejszem konkurs celem obsadzenia 16 posad nauczycieli głównych względnie nauczycielek głównych i 9 posad nauczycieli szkoły ćwiczeń względnie nauczycielek szkoły ćwiczeń w c. k. seminaryach nauczycielskich męskich i żeńskich.

Z posadami temi połączone są pobory i prawo do dodatków pięcioletnich, oraz korzyści służbowe w myśl ustaw z dnia 19. września 1898 Nr. 174 Dz. p. p. i z 24. lutego 1907 Nr. 55 Dz. p. p. Mianowanie będzie stosownie od uznania władz stałe lub na razie prowizoryczne i nastąpi w każdym razie z tem zastrzeżeniem, że zamianowanym na podstawie niniejszego konkursu wyznaczy się dopiero w czasie późniejszym stałe miejsce służbowe, ewentualnie także z równoczesnem ich mianowaniem rzeczywistymi nauczycielami względnie nauczycielkami. Koszta przesiedlenia w przypadkach takiego późniejszego przeniesienia nie będą przyznawane. Kandydaci względnie kandydatki, którzy w chwili nominacyi pełnią czynności nauczycielskie, otrzymają przy tej nominacyi dodatek aktywalny przywiązany do ich obecnego miejsca służbowego, a ci, którzy pełnią służbę wojskową dodatek aktywalny najniższej klasy.

O powyższe posady ubiegać się mogą wyłącznie zastępcy nauczycieli względnie zastępczynie nauczycielek, którzy co najmniej od dwóch lat przed rozpoczęciem wojny pełnili obowiązki nauczycielskie w zakładzie rządowym lub prywatnym z prawem publiczności.

Kandydaci i kandydatki ubiegający się o posadę nauczyciela głównego względnie nauczycielki głównej winni wykazać się pełną kwalifikacyą do szkół średnich, a ubiegający się o posadę nauczyciela względnie nauczycielki szkoły ćwiczeń egzaminem do szkół wydziałowych.

Z tem mianowaniem nie będzie połączone przenoszenie mianowanych już rzeczywistych albo prowizorycznych nauczycieli i nauczycielek do innych zakładów.

Podania należycie udokumentowane i o ile możliwe zaopatrzone w tabelę stosunków służbowych, wnosić należy do c. k. Rady szkolnej krajowej najpóźniej do dnia 25. lipca 1916. Wolno w nich wymienić także życzenia co do miejsca służbowego.

Kandydaci pełniący obecnie służbę wojskową mogą zgłosić się o nadanie posady w formie najprostszej (ewentualnie także kartą polową) z dokładnem podaniem nazwiska, ostatniego miejsca służbowego w zawodzie nauczycielskim i grupy egzaminacyjnej, oraz obecnego miejsca odbywania służby i oddziału wojskowego z oznaczeniem poczty polowej i t. p.

W tym celu c. k. Rada szkolna krajowa postarała się o rozpowszechnienie niniejszego konkursu w c. i k. armii za pośrednictwem c. i k. Ministerstwa wojny, c. k. Ministerstwa obrony krajowej i c. i k. Naczelnej Komendy armii.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

Biała, dnia 19. czerwca 1916.

Ogłoszenia.

Wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z 10. czerwca b. r. l. 911/K. U. M. podaje się do wiadomości Dyrekcyi i Zarządów wszystkich zakładów naukowych, że w korespondencyach urzędowych oraz przy nauce, zwłoszczone nazwy miejscowości albańskich zastępować należy nazwami albańskiemi.

Do czasu oswojenia się ludności z temi nazwami należy obok nowej nazwy w języku albańskim lub przyjętej w języku niemieckim, dodawać w nawiasie dotychczasową nazwę włoską n. p. Schkodra (Scutari), Durz (Durazzo). Dopiero później trzeba te ostatnie zupełnie usuwać.

Najważniejsze wchodzące w rachubę nazwy wyrażone po albańsku i niemiecku są następujące:

Nazwa włoska.	Nazwa albańska.	Nazwa niemiecka.
Scutari	Shkoder-dra	Schkodra
San Giovanni di Medua	Sh'njin-i	Schenjin
Bojana	Bunë-na	Buna
Alessio	Lesh-i	Lesch
Dulcigno	Ulqin-i	Ultschin
Durazzo	Durc-i	Durz
Sasso bianco	Shkâmb i Kavajës	Schkamb v. Kavaja
Valona	Vlorë-ra	Vlora
Saseno	Sasan-i	Sasan
Klementi	Kelmend-i	Kelmend
Ipek (po turecku)	Pejë-ja	Peja

Do tego zarządzenia winni stosować się także autorowie książek szkolnych.

L. 8722. Przy nowo powstających szkołach ludowych obwodu Zamojskiego znajdzie umieszczenie pewna ilość kandydatów i kandydatek stanu nauczycielskiego. Podania zaopatrzone w świadectwo dojrzałości, moralności i zdrowia oraz w krótki opis przebiegu życia należy wnosić do c. i k. Komendy obwodowej w Zamościu (k. u. k. Kreiskommando in Zamość).

Do posad tych przywiązana jest płaca 900 koron rocznie i 20 proc. tej kwoty na mieszkanie względnie wolne mieszkanie.

Konkurs ten nie odnosi się do nauczycieli, którzy zajmują już posady przy szkołach w Galicyi.

Z c. i k. Komendy obwodowej.

Zamość 2. czerwca. 1916.

Nakładem funduszu szkolnego krajowego.

drukarni Władysława Łozińskiego we Lwowie, pod zarządem J. Niedopada.